

LEON TROCKI ARRESTOWANY

Listy z Francji

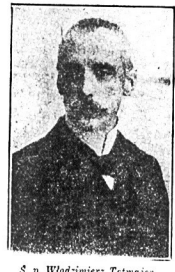
SPRAWA PARLAMENTARZMU WE FRANCJI — GŁOSY ROZSADKU — OPINIA FRANCUSKA O ZMIANIE RZĄDU W POLSCE — SENSACYJNY PROCES

Napięta dla „Nowego Świata” LEON KUNTE

Od dłuższego czasu trwające dyskusje nad prawem wyborczym we Francji, wreszcie dobiegają końca, budząc przez cały czas ich trwania wielkie zaciekawienie. Cała prasa francuska, poruszając ten temat, poświęca mu lokowne artykuły, czołowiec, partje polityczne i liczni mężowie stanu zdołali się już w tej sprawie daleko zaangażować. Zda się, że nie trudno przewidzieć wyniku nadzwyczaj namyślnych polemik i układów: głosowanie w roku 1924 odbywać się będzie tak samo, jak w roku 1919 — z jednym tylko zastrzeżeniem. Otóż uchwalona zostanie niedopuszczalność list wyborczych niekompletnych. Nienaruszona pozostała zasada większości parlamentarnej i jej przyjęcie. Punkt ten był przedmiotem najgorętszych sporów i omal że nie został obalony głosami rojalistów i centrowców. Traktując sprawę zupełnie bezstronnie, wyjawimy „za” i „przeciw” znaczeniu większości w parlamencie francuskim. Mówi tu tu przyjdzie przedewszystkiem o partiach centrowych, które właściwie decydują we wszystkich partiach świata, w których żadne ze stronnictw skrzydłowych nie posiada przeważającej liczby nad pozostałością izby. We Francji np. stronnictwa te nie różnią się naogół między sobą wyznaczością programu, jedynie dla sporadycznego sukcesu głosują już to z prawicą lub lewicą, przez co są w stanie wytwarzać coraz to nowe większości, co ma tę za stronę, że powoduje ciągłą chwiejność. W takich wypadkach interes rządu i państwa jest zdany na łaskę i niełaskę pomyslnych i przeciwnych prądów partyjnych. Z drugiej strony ta ciągłość programów politycznych napawa niektórymi politykami nadzieją stworzenia — po usunięciu nielostowych różnic, częstokroć bardziej aktualnych aniżeli merytorycznych — silnej i zwartej większości parlamentarnej. Co się zaś tyczy niezdecydowanego stanowiska niektórych stronnictw, wielu wybitnych mężów stanu, jak np. Leon Baretty, dopatrują się w niem dowodów wspólnych wysiłków narodu francuskiego, który mając w

(Ciąg dalszy na str. 3ej)

Pogrzeb śp. Włodzimierza Tetmajera w Bronowicach

Ś. p. Włodzimierz Tetmajer

KRAKÓW, 31 grudnia. — Dn. 30 zm. w Bronowicach odbył się pogrzeb ś. p. Włodzimierza Tetmajera. Na pogrzeb przybyli reprezentanci władz i wojskowych. Ponadto stawili się w komplecie korpus oficerski 8 p. ul. delegacja Zw. Strzeleckiego, Zw. byłych Legionistów i Tow. pialstyków. O g. 9:30 k. infuła Włódzki odprawił w kościełku bronowickim uroczysty mszę, w czasie której grała orkiestra 20 p. poczem 4 włościan bronowickich, składów zmarłego, wyniosło trumny na ramionach. Na czele pochodu niesiono drugi ładunek wspaniałych wieńców. Po wspaniałą uwagę zwracał wieniec

Oskarżony o zamiar wywołania rewolucji — Miał się ogłosić dyktatorem

Parti republikainskiej zagraża rozdzielenie

WASHINGTON, 16 stycznia. — Agitacja przeciw bilowi Johnsona, przeniesiona została na boju partji republikainskiej. Kongresmeni i senatorowie republikainscy z New Yorku i okolicy, mają wypłynąć na członków partji republikainskiej z innych stanów, żeby bil Johnsona obalono, tembardziej, iż zbliżają się wybory prezydenckie.

LRZĄD BOLSZEWICKI W STRACHU PRZED BUNTEM WŚRÓD ARMII

Budienny niepewnym następcą Trockiego

PARYŻ, 16 stycznia. — Leon Trocki, bolszewicki komisarz wojny i floty, został aresztowany przez Poliksa Dzierżyńskiego, kierownika czerezwyczajki, na rozkaz wydany przez Zimnowie, przewodniczącego moskiewskiego sowietu i przewodniczącego bolszewickiej Międzynarodówki. — Trocki jest oskarżony o spisek przeciw rządowi bolszewickiemu, bunt przeciw Centralnemu Komitetowi Komunistycznej Partji i nielojalność dla bolszewickiej międzynarodówki, jak donoszą wiadomości na desłanie do Paryża z wiarygodnych źródeł.

Trocki, który jest naczelnym wodzem czerwonej armji i floty, oskarżonym jest o przygotowanie odwróty przeciw obecnemu tryumwiratowi, będącemu u władzy i ogłoszenie siebie dyktatorem.

Wczorajsza wiadomość otrzymana z Moskwy donosi o powołaniu z wiosną pod broń dwóch najmłodszych roczników wojskowych, które przez dwa lata z rządu nie były powoływane.

U Normana Davisa przyszłego rozjemcy pomiędzy Polską a Litwą

WAŻNA KONFERENCJA PRZED WYJAZDEM P. DAVISA DO KŁAJPEDY — DWAJ DZIENNIKARZE POLSCY PRZECIW OSIUMI LITWINOM

Wydawnictwo „Nowy Świat” otrzymało zaproszenie od P. Normana H. Davisa, podsekretarza stanu w rządzie byłego prez. Wilsona i doradcy finansowego misji amerykańskiej w Paryżu na konferencję pokojową — dla informacyjnej rozmowy przed wyjazdem do Europy. Pan Davis otrzymał zaproszenie Ligi Narodów, aby przewodniczył specjalnej komisji, mającej na celu rozstrzygnięcie sporu o port Kłajpedy między Polską a Litwą.

Historia sporu

Sprawę Kłajpedy załatwiono na konferencji w Versailles w ten sposób, iż Niemcy, do których Kłajpeda należała, odstąpiły ją państwu Sprzymierzonym, te zaś powierzyły uregulowanie tej sprawy Radzie Ambasadorów. W r. 1923 bandy nielegalnego wojska litewskiego zajęły Kłajpedę i stawili się Litwinom. Ośmiu redaktorów z kłajpedy na czele. Już to samo mogłoby nieprzychylnie wyrażenie wywrzeć, tembardziej, iż P. Davis przed wyjazdem do Genuy chciał spotkać się z przedstawicielami prasy polskiej i litewskiej, prosić o informacje i współpracy. Było więc obojętnością i zarazem kwestją grzeszności przyjąć, tembardziej, iż miała być omawiana sprawa Kłajpedy, tak ważna dla interesów polskich.

Przemówienie p. Davisa

Pan Davis w dłuższym przemówieniu wyłuszczył nam cel zabrania jakoteż istotę jego misji do Europy. Zaproszony przez Ligę Narodów, jako prywatny obywatel Stanów Zjednoczonych, przyjął na siebie obowiązek niedzielnego załatwienia sporu między Litwą a Polską w sprawie Kłajpedy. Niesienie zgody, szerokie obecnice, gdy Europa nie może wrócić do zdrowia z powodu głębszych ran, zadanych jej podczas wojny i udziału Ameryki jest konieczny. Kapitał amerykański szlachetnie tym dobrym przykładem, będzie szukał Polski i Litwy, jako rządu i pomocy obywatelstwa. Jeżeli udział spór ten załatwi, dzięki interwencji Ameryki, da Ameryce powinna się zająć Europa. Zadaniem prasy polskiej i litewskiej jest dzisiaj w tym duchu, w duchu porozumienia i dążeń do zgody, wpłynąć na rządy w Ojczyźnie, jakoteż na przedstawicieli ludu, żeby sobie podano ręce i zapomniano o wspaniałych, Wierzę, że to jest możliwe — zakończył p. Davis.

Przemówienie ob. Kulakowskiego

Ob. Kulakowski oświadczył, że Polska zawsze gotowa była do polubownego załatwienia sporu. Litwa i Polska łącznie były w przesłuchaniu „Wolnych” z Wolny-

WPROST PRZECIWNE SKUTKI PROHIBICJI W NORWEGII

Spowodowała obniżenie moralności wśród ludu

CHRISTIANIA, 16 stycznia. — Prohibicja w Norwegii okazała się nie tylko bezskuteczna ale stała się dla narodu norweskigo, tak pod względem materialnym, jak i moralnym. Od czasu jej wejścia w życie prawa prohibicyjnego, liczba morderstw i pijaństwa nie tylko się nie zmniejszyła, ale przeciwnie zwiększyła z powodu nadużywania różnego rodzaju napoi alkoholizujących wyrobionych potajemnie w najdrobniejszym czasie przedłożenia parlamentowi projekt zniesienia prawa prohibicyjnego, który przynosiłoby krajowi wiele szkody i przyczyniło się do obniżenia moralności całego narodu.

Żołądki świniekie źródłem nowego lekarstwa „Insulin”

CHICAGO, 16 stycznia. — Nwgodzkie lekarstwo „Insulin” leżące skutecznie chorobę cukrzycy, może być otrzymywane z gruszek i żółdków świnia, wydzielających silną ulatwiający trawienie. Wskutek tego odkrycia wielkie nadzieje, które do niedawna nie przyznawały prawie żadnej wartości do pewnych części żółdków świnia, wywołują je w wielkich ilościach do fabryki, posiadającej patent na wyrob nowego lekarstwa, zaoła będą otrzymywać 500 tysięcy dolarów rocznie.

„Zatrzymać Coolidge’a” — hasłem przyszłej kampanji wyborczej

CHICAGO, 16 stycznia. — Przywódca partji republikainskiej na czas przyszłej kampanji wyborczej przesyłał w kraju, rzucał w kraj hasło: „Zatrzymać Coolidge’a” (Keep Coolidge), obecnego prezydenta. Chociaż pragną zatrzymać na następny termin podnosząc jego prawok charakteru, prostotę i uczciwość, znanąmu jako typowego Amerykanina.

EXTRA!

Dalsze aresztowania faszystów

OB. SZWAJCARJI NOWYM KOMISARZEM GDANSKA — EUROPA ZAPROTESTUJE PRZECIW OGRANICZENIOM IMIGRACJI DO ST. ZJ.

SPECJALNA DEPEZA DO „NOWEGO ŚWIATA”

WARSZAWA, 16 stycznia. — W dalszym ciągu dokonano w mieście licznych aresztowań. Do aresztowań należą wybitni członkowie „Rozwoju”, którzy rzekomo zorganizowali spisek przeciw obecnemu rządowi Grabskiego.

Do Gdańska przyjechał nowomianowany komisarz wolnego miasta z ramienia Ligi Narodów. Jest nim A. De-rourne, obywatel szwajcarski. Nowy komisarz oświadczył, że międzynarodowa konferencja emigracyjna, która ma być zwołana do Rzymu, stanowczo zaprotestuje przeciw ograniczeniu imigracji przez Amerykę.

Wiec protestacyjny przeciw billowi Johnsona

Wczoraj po południu odbyło się znowu zebranie wydawców i redaktorów dzienników codziennych w New Yorku. Ponieważ tak zwany bill Johnsona, ograniczający emigrację do 2 procent, według spisu ludności z r. 1890, przeszedł większością JEDNEGO głosu, w komitecie emigracyjnym w Waszyngtonie i będzie przedłożony w Kongresie, z małemi tylko zmianami, wydawcy postanowili zdwoić wysiłki celom obalenia tego billu. Postanowiono urządzić masowy wiec protestacyjny i rozesłać listy do wszystkich dzienników codziennych w Ameryce.

DROBNE OGŁOSZENIA

NA NUMER NIEDZIELNY POWINNY BYĆ DOSTAWIONE NAJPOŹNIEJ W PIĄTEK WIECZÓR

JUTRO W „NOWYM ŚWIECIE”

ukazuje się ciekawa korespondencja

TADEUSZA WIENIAWY-DŁUGOSZOWSKIEGO

REFORMA ROLNA W POLSCE

skreślona na podstawie wywiadu z posłem Wilkońskim, Piastowcem z grupy Dąbskiego

Jutro w „Nowym świecie” ukazuje się ciekawa korespondencja Tadeusza Wieniawy-Długoszewskiego — „Reforma rolności w Polsce”, skreślona na podstawie wywiadu z posłem Wilkońskim, Piastowcem z grupy Dąbskiego.

Sprawa reformy rolnej jest kwestją bardzo ważną i na czasie, o nią bowiem pokłonił się rząd Chjeno-Piastowy i ona może być podstawą istnienia obecnego rządu lub jego upadku. Nie omyliakcie więc korespondencję tej przeczytać i zapoznać z nią swoich przyjaciół i znajomych.

WIADOMOŚCI Z NEW JERSEY

BACZNOŚĆ NEWARK, NEW JERSEY!
Oddział im. Boł. Limanowskiego, Związku Soc. Pol.
urządza

UROCZYSTY OBCHÓD

Pierwszej Roczniczy śmierci Prezydenta Narutowicza
W NIEDZIELĘ, 20-GO STYCZNIA 1924 ROKU
o godzinie 3ej po południu
W SALI KLUBU OŚWIATOWEGO
255 Court ulica (w górze miasta)
Przemawiać będzie ob. D. Kułakowski i ob. Tim.
O liczne przybycie uprasza KOMITET.

ZAWIADOMIENIE

Reprezentantem i reporterem
"Nowego Świata" na stan New
Jersey, na miejsce ob. Wilka,
jest ob. E. M. ALBIN.
Chcąc adres ob. Albina,
do którego przesyłać cyteli-
ków ze stanu New Jersey się
rozwijać wszelkie wiadomo-
ści, jest następujący: "Polaki
Klub Oświatowy", 255 Court
ul., Newark, N. J., otwarty od
godz. 6 do 8 wiecz. codziennie.

JERSEY CITY

Teatry w Jersey City otwarte
w niedzielę

Wszystkie teatry kinematograficzne i wodewileowe były otwarte
w niedzielę w Jersey City, poraz
pierwszy od kilkunastu miesięcy.
Wszystkie były przepięknie pu-
bliczności od południa do pół-
nocy.
Seif biura "Public Safety"
— Quinn, nie robił żadnych prze-
szkódzających teatrów. We
wszystkich prawie kioskach, pa-
storzy i księży denuncjowali ot-
warcie teatrów w niedzielę.

Cztery dni kozy za pijaństwo

Walter Weiski, z pn. 291 Ber-
gen Ave., został skazany na czte-
ry dni więzienia, za pobicie Te-
rezy Wolskiej, z pod jego samego
adresu. Wolska zamieszkała na sta-
cji policyjnej, ze sąż jej kilka
dni temu, pod wpływem "mun-
szojów" wszczął i nł kłótnię,
pozem ranił ją w głowę uderze-
niem pięści.

Polak bandyta

Jerry Miszewski lat 27, z pn.
355 Whiton ul., znajduje się w
więzieniu pod oskarżeniem rabun-
ku, wniesionem przez Francis-
ka Dembkiego z pn. 247 Pine ul.
Dembki oskarżył Miszewskiego o
napad i skradzenie piguliarek, za
wierzającego 50 dolarów. Napad
dokonał Miszewski na rogu John-
son Ave. i Pine ulicy w niedzielę
rano o godzinie 2ej.

BAYONNE

Polsko-amerykański klub
obywatelski

Polsko-amerykański Klub Oby-
watelski w Bayonne, poraz trze-
ci wybrał Stanisława Czerw-
skiego prezesem na pozostanie,
który odbył się zeszłego czwart-
ku. Inni nowi urzędnicy zostali
wybrani, jak następuje:
Stefan A. Michrowski, wice pre-
zes; Stanisław Gryczyński, kas-
jer; Franciszek Godniak, sekre-
tary finansowy; Z. Zimnoch, se-
kretarz.

Dr. Józef Michalski
Był Major-Leżark Wojsk
Polskich

14 Belmont Avenue
NEWARK, N. J.

Helena A. Sitkowska
81 Sherman St., PASAIC, N. J.
Polska Szkoła w Pasajiku

4 KUPUJĄCIE TERAZ
Styczniowe Taniości

Automobilowe

1923 Studebaker Light 4 Coupe
1923 Buick 5-coupe — Touring
1922 Moon 5-coupe — Touring

1923 Haynes 6-coupe — Sport-Touring
1923 Durant 5-coupe — Touring
1923 Ford 5-coupe — Touring

1923 Chevrolet 5-coupe — Touring
1923 Dodge 5-coupe — Touring
1923 Buick 5-coupe — Touring

NEWARK - FLINT CO.
10 Broad Ave.
Tel. Mulberry 1425

MAŁPA-CZŁOWIEK MIAŁ POCZĄTEK W EURO- PIE CZTERYSTA TYSIĘCY LAT TEMU

Nauka odkryła, że kolebka ludzkości nie była
w Azji, ale w Europie

Człowiek, aczkolwiek jest wy-
tworem ewolucji, nie pochodzi
wprost od dzisiejszej małpy.
Miał on swój początek w Euro-
pie 400 000 lat temu, a nie w
Azji, jak powszechnie utrzymy-
wano, powiedział tu dr. Ales
Hrdlicka z Narodowego Muze-
um w Washington, D. C., jeden
z pierwszych antropologów, gdy
przemawiał na Konferencji An-
tropologicznego Postępu Wiedzy.

Trzy podróże za granicę, w
czasie których studiował on wy-
kopiska Środkowej Europy,
przekonały go, mówi dr. Hrdli-
cka, że Europa, a nie Azja ani
Afryka oraz nie inne bardziej
oddalone miejsca były "kolebką
ludzkości".

Ślady istnienia człowieka
500 000 lat temu
Niezaprzeczone ślady ludzi,
którzy istnieli prawie z począt-
kiem okresu lodowego 400 000
do 500 000 lat temu odnaleziono
w różnych miejscowościach
Europy, powiedział on. "A na-
wet te nie są pierwszymi śladami
istnienia ludzkiej rasy tam-
te".

Powiedział o odnalezieniu na-
dziej

Belgijska "Revue de l'Effi-
cience" podaje swoim czytelnikom
dziesięć cennych wskazówek
dla tych, którzy chcą "wy-
płynąć". Abyżby stano-
wisko w świecie, należy unikać:

- 1) Długich i niepotrzebnych
pracy o dziesięć minut więcej; 2) rozpoczynania interesu bez do-
kładnego zastanowienia; 4) za-
pomniania nazwiska klientów; 5) powtarzania tych samych
błędów; 6) składania winy za
innych; 7) podpadania w gniew
przy razy jednego dnia; 8) za-
dania zapłaty osmioletniej za
szesć godzin pracy; 9) myślenia
o wysiadkach podczas roboty;
10) biegania pędem po schod-
kach na górę po dobrym obie-
dzie.

LISTY Z FRANCJI

(Ciąg dalszy ze str. 1-ej.)

pierwszej linii doboru Republiki na widoku, obawia się obrać drogi
myjne. A właśnie znaczenie i powaga większą płynąć może
— zdaniem tych polityków — na zespelenie i ujednolicenie
programów politycznych stronnictw francuskich i doprowadzić do
wspólnego wytworzenia wspólnej, ogólnie — francuskiej platfor-
my politycznej, przez co uzyska się większą stałą, absolutną
niejak.

Obecna sytuacja polityczna Francji każe dbać o jej do-
bro, rzecznikom, starać się o podporządkowanie interesów frakcji
interesowi narodowemu. Każde szukanie rozwiązania problemu jedno-
ści narodowej w wyznaczeniu nowych ideologii partyjnych o po-
kroju wielkiej i wybitnym zacietrzewieniu, co przyniesie Fran-
cji wielkie korzyści i zarazem utrzyma obecnie jej prestiż na za-
wsze. Zbyt często jest to dowód, w jakim stopniu dodatkowo
wplynęło to na stosunki tak zewnętrzne jak i wewnętrzne Polski.

Padek zaboru endeckiego i demisja zmiennawodności przez
wszystkich rządu sejmowego w Polsce, przesyła we Francji bez
głębszego echa. Prasa postępową poświęca zmiennie rządu pol-
skiego bardzo mało miejsca, tu i ówdzie znajduje się tylko suchy
komunikat bez wymowniejszych komentarzy. Natomiast niektóre
pisma prawnicze wyraziły już z powodu porażki swoich polskich
pobratymów. Winę tego przypisać należy tymczasem czynnikom
postępowym, którzy patrzą na endecą propagandę we Francji
przez palce. Pomimo, że jest tu sporo tegich głoś z obzu lewicow-
e, wszyscy prawie ograniczają się do wspólnego zgadzania je-
den drugiego, podczas gdy endecja z pewnym nawet powodzeniem
urabla sobie opinję wśród świata francuskiego.

Sprawy niemieckie zeszły chwilowo ze szpalit pism paryskich.
Partyzani jednak potrzebują sensacji, a w chwilowym głodzie nie-
woli politycznych, ogólnie zaciekać im budzi proces, wytoczony
21-letniej anarchiste Germaine Berton, która dnia 22 stycznia,
1923 roku, zabiła p. Marjuszka Plateau, współpracownika rojalist-
ycznego dziennika "L'Action Francaise". Rzecz się przedstawia
następująco: W krytycznym dniu 22-go stycznia r. z. Germaine
Berton zjawiała się w biurach wspomnianego pisma, gdzie ją przy-
jął p. Plateau. Po kilkuminutowej rozmowie, Germaine Berton, przy-
zając się co ku wyjściu, błyskawicznym ruchem wydobyla z kieszeni
revolver i oddała w kierunku p. Plateau pięć strzałów, za-
bijając go na miejscu. Pierwotkowe śledztwo wykazało, że za-
bójczyni nosiła się z zamiarem zabicia p. Leona Daudet'a, przy-
wódce rojalistów francuskich, którego syn zmarł niedawno tem-
nie tragiczną śmiercią. W dalszych dochodzeniach okazało się, że p.
Germaine Berton jest pospolitą zbrodniarką. Mając lat 18, wsta-
piła do part. anarchistycznej. Przez pewien czas pracowała w
dalekiej pisma anarchistycznego "Libertaire", skąd została zwol-
niona, z powodu systematycznie popełnianych wykroczeń. Sprawę
śledzą wszyscy z wielkim zainteresowaniem a wyrok zapadnie
dopiero za kilka dni. Nie wątpię jednak, że do tego czasu uwaga
płochych paryzan skoncentruje się na innym jakimś punkcie,
więcej godnym uwagi. Szczegółowe zaciekać budzi tu skład
przyszłego rządu angielskiego i jego stosunek do Francji, który
będzie jednym z głównych czynników, decydujących o dalszych
losach Europy.

Leon Kunte,

ŚMIERĆ WŁOZIMIE- RZA TETMAJERA

Warszawa, 28. XII. 1923.

Podczas świąt, dnia 26-go
grudnia w Krakowie, zmarł na-
gle na serce Włodzimierz Tet-
majer (patrz podobież), ma-
larz-poeta wsi polskiej, którą
uwielał na plonie i której pie-
śni składał z całej polskiej du-
szy.

Śmierć zaskoczyła go nag-
le. Pelen życia i energii 63-letni
pan Włodzimierz, do którego
Wernyhora w "Weselu Wyspiań-
skiego" zwraca się ustawicznie:
"I cóż, panie Włodzimierzu, po-
mówmy o przemyśle" — usnął
sobie w gościnym fotelu świa-
tecznym w chwili, gdy bawił u
jednej z córek swoich w Krako-
wie.

Tetmajer Włodzimierz (brat
Kazimierza Przerwy - Tetma-
jera) to człowiek typ polskiego
szlachcika, pełnego fantazji kar-
mazy, co to krew "blekitną"
skrzyżował z krwią chłopską.

Tetmajer, pan na herbach i
tarczach rodowych, posubił
dzieckę wiejską, Annę Mikolaj-
czyk, która mu dała światła kra-
se polskiej wsi, źródło natchnie-
nia, następnie osiemro dzieci.
(Syn Tetmajera w roku 1920
pacił w walce z wojskami rosyjs-
kimi w obronie Warszawy).

W ślad za Tetmajerem poszedł
Wyspiański i następnie Lucjan
Rydel, obaj poeci-chłopomani,
którzy, jak mówił "z cyrystego
źródła chlebi pini" — i poenieli
się z chłopskami. Świętej pamięci
Zygmunt Krasiński mógł się
cieszyć, jako proch ziemski, że
spełnia się przez to cwał: "Z
szlachty polską — polski lud".

To bratersko krwi uwielił
Wyspiański w "Weselu" pisa-
nem pod wrażeniem wesela Ry-
dla, które w Bronowicach spra-
wił, "Młody" w weselu — to
Lucjan Rydel, a "gospodarz"
— właśnie Włodzimierz Tetmajer,
judy, zadziwisty polski pan
"do wypitki, do wybitki" sięga-
jący uczuciowo po karabek i opo-
kajany na "tentet od krakow-
kiego gościnnika".

Tetmajer zasłużył sobie na
miano malarza polskiej wsi, tej
"huczenie-kolorowej" polskiej
wsi, z której wzięł dziesięć
za żonę, wzięł farby do swej
sztuki i natchnienie z pieśni ló-
pił szesnicy, srebra zół, ma-
drości ócz, błękitu żywych płam,
rzuconych na malarzską paletę.

Śmierć zaskoczyła go jeszcze
w pełni sił. Jeszcze pracował,
jeszcze tworzył i właśnie w-
kończył wielki obraz, zatytułowa-
ny "Polskie Teropile".

Poza malarstwem i poezją
Tetmajer poświęcał się także
sprawom społecznym. Występo-
wał jako działacz ludowy, poso-
wał do parlamentu wiedeńskie-
go w chwili wybuchu wojny
1914 roku — ruszył z legionami
w pole.

Przez śmierć Tetmajera kraj
noszą strasę. Do niego
zszedł człowiek dużej i ziem-
ny. Cześć więc artystyce i
część Polakowi!

T. Wieniawa Długoszyński.

Rzeka Mississippi dostępna jest
dla żeglugi parowej aż po ujście
rzeki Minnesota, 27 mil powyżej
St. Paul, czyli na długości 2,153
mil.

W ciągu ostatnich pięciu lat
konsumpcja tytoniu w samych
Stanach Zjednoczonych wynosiła
co najmniej około 892,000,000 fun-
tów.

Zadaj ASPIRIN

MÓW "BAYER" aby była — *Czysta*

Uznana jako pewna przez miliony ludzi i preskrypcja
lekarzy na

Zażalenie Ból głowy Neuralgie Lumbago
Bóle Ból zębów Neuritis Reumatyzm

Przyjmijcie tylko "Bayer" paczki
które zawierają pełne wskazówki.

Przeżoga: Czysta "Bayer Aspirina" nie jest nigdy sprzedawana w sło-
kach z cukierkami, koralkami, kawiorami — i kładzie się.

KILKU NIEMIECKICH "KORFANTYCH" ZA JE- NEGO POLSKIEGO "BURZYŃSKIEGO"

Pewien profesor socjologii
krakow, uniwersytetu (Panie
świeć nad jego duszą), słynący
ze swego smakosztwa (nigdy
nie posiadał "pod Barany" na
"na Szlach", nie dowiedział
się przedtem, co będzie na o-
biad, mawiał nieraz na wykład-
dach, że najbardziej interesującą
kolumną w dzienniku są... ogłosze-
nia.

Przypomniał mi się te słowa
niedawno na widok następują-
cego ogłoszenia w numerze 294
"Kurjera Warszawskiego":

"Burzyńskiego na kopercie
po polsku ostemplowanego su-
kam. Dam większą ilość Kor-
fantego po niemiecku ostempla-
wanego. Zgłoszenia etc."

Każdy łatwo zgadnie, że jest
to żargon... filatelistyczny. Da-
wniej się szukało naprzykład
"Franciszka Józefa" jubileuszow-
ego i nas "Trampezyńskiego"
czarnego i małego, we
Francji poszukiwani jest Pe-
steur. Rozchodzą się o marki
pocztowe z danymi podobizna-
mi.

Burzyński (tym razem mowa
o prawdziwym, żyjącym) orga-
nizował w roku 1921 "Zieloną
pocztę" przez granicę polsko-
słaską, zamknęła z wybuchem
powstania przez komisję mię-
dzożyjszniczą.

Dla filatelistów dodamy, jak
wygląda ten "Burzyński po pol-
sku ostemplowany".

Marka zielona, o brzegach
niezakończonych, nosi w śro-
dku orła polskiego z data 1921.
Dookoła napis: Poczt-Górny-
śląsk-Połowa-Powstańcza. U do-
łu napis dodatkowy: 10opola-
10. Pod "opłata" litera M.

Stempel pocztowy okrągły o
średnicy wysokości marki nosi
napis okólny: Poczt Polowa,
w środku litery: G. S.

Burzyński nigdy się nie spo-
dziewał, że znajdzie się amator
dający za niego aż kilku "Kor-
fantych".

K. P.

Drugim najwyższym na świe-
cie szczytem górskim jest Godwin
Austen, góra w Himalajach, w A-
zji, zajmująca zaraz drugie miej-
sce po górze Everest, Godwin-Au-
sten ma 28,250 stóp wysokości,
podczas gdy góra Everest posiada
29,02 stóp wysokości.

Severy Lekarska utrzymują
złotowrę w rodzinie.

Chrypka

Severa's Cough Balsam.

Severa's Cough Balsam.

Severa's Cough Balsam.

Usta
da
kaszel

French Line

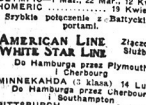
CUNARD

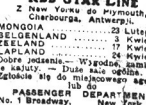
AMERICAN LINE

DO POLSKI

WHITE STAR LINE

RED STAR LINE

U NORMANA DAVISA, PRZYSZŁEGO ROZJEMCY POMIEDZY POLSKA I LITWA

denia krow, 30 sztuk białej, maszynowa
denia drzew, 1 kont. stado kur, ma-
do raniecia drzewa, samochod
i takie potrzebne maszynarje i wozy,
do tańca przyznosi dochodu 75 do
tygodniowo. Tam Akuska, R. 3,
Julia M. X
(117)